

Brusel 1. února 2024
(OR. en)

5978/24
PV CONS 4
AG 15

NÁVRH ZÁPISU Z JEDNÁNÍ

RADA EVROPSKÉ UNIE
(obecné záležitosti)

29. ledna 2024

1. Přijetí pořadu jednání

Rada přijala pořad jednání uvedený v dokumentu 5450/24.

2. Schválení bodů „A“

a) Seznam nelegislativních aktů

5773/24

Rada přijala všechny body „A“ uvedené v dokumentu výše, včetně všech jazykových oprav (COR) a revizí (REV), které byly předloženy k přijetí. Prohlášení k těmto bodům jsou uvedena v dodatku.

b) Seznam legislativních aktů (veřejné jednání podle čl. 16 odst. 8 Smlouvy o Evropské unii)

5774/24

Životní prostředí

1. Nařízení o fluorovaných skleníkových plynech

přijetí legislativního aktu

schválil Coreper (část I) dne 24. ledna 2024

5599/1/24 REV 1
5599/24 ADD 1
PE-CONS 60/23
ENV

Rada schválila postoj Evropského parlamentu v prvním čtení a navrhovaný akt byl v souladu s čl. 294 odst. 4 Smlouvy o fungování Evropské unie přijat, přičemž Maďarsko hlasovalo proti a Česká republika a Itálie se zdržely hlasování (právní základ: čl. 192 odst. 1 SFEU). Prohlášení k tomuto bodu jsou uvedena v příloze.

2. Nařízení o látkách, které poškozují ozonovou vrstvu

přijetí legislativního aktu

schválil Coreper (část I) dne 24. ledna 2024

5600/24
PE-CONS 61/23
+ **COR 1 (pl)**
ENV

Rada schválila postoj Evropského parlamentu v prvním čtení a navrhovaný akt byl v souladu s čl. 294 odst. 4 Smlouvy o fungování Evropské unie přijat (právní základ: čl. 192 odst. 1 SFEU).

Projednávání legislativních aktů
(veřejné jednání podle čl. 16 odst. 8 Smlouvy o Evropské unii)

3. **Legislativní balíček „Ochrana evropské demokracie“** 5428/24
politická rozprava

V Radě proběhla politická rozprava.

4. **Jiné záležitosti**

Žádné.

Nelegislativní činnosti

5. **Priority belgického předsednictví**
prezentace předsednictví
výměna názorů

Rada vzala na vědomí prezentaci předsednictví o prioritách pro jeho funkční období, zejména pokud jde o činnost Rady pro obecné záležitosti, a uspořádala výměnu názorů. O tomto bodu se jednalo na veřejném zasedání.

6. **Každoroční dialog o právním státě: diskuse věnovaná** 5222/24
konkrétním zemím
výměna názorů

7. **Jiné záležitosti**

první čtení

veřejná rozprava (čl. 8 odst. 3 jednacího řádu Rady)

bod na základě návrhu Komise

Prohlášení k legislativním bodům „A“ uvedeným v dokumentu 5774/24

K bodu „A“ č. 1: **Nařízení o fluorovaných skleníkových plynech**
přijetí legislativního aktu

PROHLÁŠENÍ ČESKÉ REPUBLIKY

„Česká republika je plně odhodlána zajistit dodržování Montrealského protokolu, účinněji bojovat proti nezákonnému obchodu a přispívat k úsilí EU o dosažení cílů balíčku „Fit for 55“ a klimatické neutrality.

Ačkoli souhlasíme s cíli nařízení, vyjadřujeme politování nad tím, že konečná dohoda podle našeho názoru tyto cíle přesahuje a zahrnuje politická rozhodnutí, která nebyla plně analyzována a spadají do působnosti různých právních předpisů, zejména nařízení REACH.

Pro Českou republiku patří mezi nejproblematictější ustanovení nový odstavec o spínacích zařízeních (čl. 13 odst. 5), který zakazuje jednu z alternativ s nízkým potenciálem globálního oteplování, a několik částí přílohy IV – zejména o dělených tepelných čerpadlech a klimatizaci – která od roku 2035 zakazuje alternativy s nízkým potenciálem globálního oteplování. Mimoto pro nás významný problém představuje i zákaz alternativ s nízkým potenciálem globálního oteplování v odvětví pěn, aerosolů a monoblokových tepelných čerpadel.

Politická volba zákazu alternativ s nízkým potenciálem globálního oteplování v odvětví tepelných čerpadel a spínacích zařízení spolu s dalšími velmi přísnými zákazy tepelných čerpadel v příloze IV a nově zavedenými zákazy služeb pro tepelná čerpadla je pro Českou republiku velmi citlivá. Naše plány kvality ovzduší jsou do značné míry závislé na zavádění tepelných čerpadel a v tomto odvětví byly provedeny značné investice z evropských strukturálních a investičních fondů (zejména z Fondu soudržnosti) a z příjmů ze systému EU ETS. Obáváme se, že jakékoli další překážky by poškodily naši politiku kvality ovzduší a udržitelnost investic do přechodu od uhlí na čistší zdroje energie.

Jsme rovněž přesvědčeni, že zákaz alternativ s nízkým potenciálem globálního oteplování je v rozporu s duchem rozhodnutí XXXIV/3 smluvních stran Montrealského protokolu, které smluvní strany vybízí, aby při postupném ukončování používání HFC zvyšovaly energetickou účinnost a zohlednily zprávu TEAP 2022. Rozhodnutí XXXIV/3 není jedinou takovou iniciativou a diskuse o energetické účinnosti v rámci Montrealského protokolu v žádném případě nevylučuje alternativy s nízkým potenciálem globálního oteplování.

Třebaže bylo odvedeno mnoho práce na řešení některých otázek, nemůže Česká republika z výše uvedených důvodů dohodu podpořit a zdrží se hlasování.“

PROHLÁŠENÍ ESTONSKA

„Estonsko je i nadále plně odhodláno zajistit soulad s cíli politiky EU v oblasti klimatu do roku 2030 a 2050 a plnit cíle Pařížské dohody a Montrealského protokolu. Vítá proto novelizaci nařízení o F-plynech a podporuje cíl dále snižovat emise F-plynů s cílem přispět k cílům EU v oblasti klimatu a podporovat inovace u výrobků s nízkým potenciálem globálního oteplování nebo bez F-plynů.

Dosažení dohody o nařízení o F-plynech je výsledkem složitých a intenzivních diskusí. Během jednání bylo Estonsko znepokojeno navrhovanou rychlostí postupného ukončení používání HFC a souvisejícími náklady pro společnost, jakož i dostatkem přístupnosti a cenové dostupnosti alternativních technologií na malých trzích, jako je Estonsko.

Estonsko by rovněž chtělo znovu zdůraznit, že příslušné zákazy by měly být založeny na důkladném posouzení dopadů skutečné proveditelnosti a dostupných alternativ. Vyjadřujeme politování nad tím, že tomu tak vždy nebylo. Posouzení dopadů byla někdy nedostatečná nebo chyběla a potřeba rychlého a úplného ukončení v některých odvětvích je jak z hlediska klimatu, tak z ekonomického hlediska sporná – mívá se s přínosem pro klima. Jedna z těchto obav se týká zákazu F-plynů v malých dělených tepelných čerpadlech a chladičích – zakazujeme fungující alternativy s nízkým potenciálem globálního oteplování s minimálním dopadem na klima tam, je-li vůbec jaký. Používání alternativ s nízkým potenciálem globálního oteplování je zároveň plně v souladu s Montrealským protokolem a jeho cíli v oblasti snižování emisí.

Další důležitou otázkou pro je nás omezení související se stavebními pěny. Chceme-li udržet očekávanou rychlost renovací v rámci nově dohodnuté renovační vlny, musíme budovat během celého roku, ve všech ročních obdobích. Zákaz používání F-plynů s nízkým potenciálem globálního oteplování v izolační pěně je proto pro tento cíl kontraproduktivní, neboť pro výstavbu za teplot nižších než +5 °C žádné řešení bez F-plynů neexistuje. Znovu opakujeme, že bez posouzení dopadů zakazujeme F-plyny s nízkým potenciálem globálního oteplování, a lze jen doufat, že v době zákazu bude na trhu vhodná a cenově dostupná alternativa.

S napětím očekáváme budoucí pokyny Komise k příloze IV, které objasní zákazy a uvedou příklady toho, jak se na různé výrobky určité zákazy vztahují. To má zásadní význam pro jejich pochopení a pro řádné a stejné provádění nového nařízení v celé EU.

Estonsko sice dosaženou dohodu o nařízení podporuje, očekáváme však, že doložka o přezkumu zákazů v příloze IV bude odpovídajícím způsobem řešit otázku stávajících alternativ a výše uvedené obavy.“

PROHLÁŠENÍ MAĎARSKA

„Maďarsko se zavázalo k plnění cílů politiky EU v oblasti klimatu do roku 2030 a 2050 a přikládá význam dosažení cílů stanovených v Pařížské dohodě. Přestože Maďarsko plně souhlasí s obecným cílem posílit úlohu nařízení o F-plynech při přispívání ke klimatické neutralitě, konečný kompromis nemůžeme podpořit.

I když oceňujeme některé prvky balíčku (včetně zachování ceny kvót ve výši 3 EUR, stanovení záruk a výjimek pro zajištění bezpečnosti, zamezení monopolu na trhu a zachování výjimky ze systému kvót pro polovodiče), dohoda závažně překračuje pomyslnou červenou linii, kterou Maďarsko již několikrát zdůraznilo.

Zprv je podle našeho názoru dohoda v rozporu s cíli plánu RePowerEU a rychlým zaváděním tepelných čerpadel. Všeobecný zákaz chladiv, zejména alternativ s nižšími emisemi, je proto v rozporu s ambicemi EU v oblasti politiky v oblasti klimatu a z důvodu jejich cenové dostupnosti by bránil zavádění alternativ, které jsou ke klimatu šetrnější.

Maďarsko během jednání soustavně trvalo na tom, že by neměla být přehlížena energetická účinnost, technická bezpečnost a ekonomická proveditelnost a že by měly být zohledněny odlišné hospodářské a zeměpisné podmínky každého členského státu. Dohoda tyto aspekty nezohledňuje.

Obavy se týkají omezené údržby výrobků, které jsou v současné době v oběhu a které jsou určeny pro používání po desítky let, jakož i nedostatku času na přípravu na technologickou transformaci. Technická řešení pro typy zařízení, která jsou v současné době v oběhu, budou zakázána a během několika let budou platit významná omezení pro zařízení založená na současné technologii, uváděná na trh nebo nedávno vyrobená. Nové technické výzvy vyžadují další rozvoj stávajících systémů odborné přípravy. Pokud tak neučiníme, může to vést k nedostatku kvalifikované pracovní síly.

Maďarsko se domnívá, že tržní omezení týkající se zařízení nelze s přihlédnutím k energetické účinnosti a technické bezpečnosti ve stanovené lhůtě plně provést. Odchytky uvedené v dohodě neposkytují uspokojivé řešení problému, neboť se očekává, že významná část stávajícího zařízení bude nahrazena do 10 let.

Vzhledem k tomu, že fluorovaná chladiva mají vysoký potenciál globálního oteplování, se jejich dostupnost v rámci stávajícího systému kvót neustále snižuje. Harmonogram snížení kvót uvedený v dohodě však nezohledňuje tržní a technologické potřeby, což by mohlo vést k závažnému nedostatku legálně dostupných chladiv na trhu a k drastickému zvýšení jejich tržní ceny.

Nařízení by mohlo vést k nepřiměřenému posunu na trhu, což by pak mohlo mít z důvodu vyšších cen nepříznivý dopad na spotřebitele. Kombinace různých příliš omezujících opatření v rámci nařízení o F-plynech, jako jsou opatření týkající se tepelných čerpadel vedoucí ke zvýšení cen, by mohla vést k výraznému nárůstu nezákonných obchodních činností a dovozu, jimž by bylo Maďarsko, které má vnější hranici EU, významně vystaveno. Navíc by to pro orgány členských států představovalo nepřijatelnou zátěž.

Použití fluoridu sírového (SF₆) v některých elektrických spínacích zařízeních je k zajištění bezpečného provozu elektrické sítě za současných technologických podmínek stále nezbytné. Dohoda stávající technologie na trhu postupně vyřadí a nutí provozovatele sítí a výrobce elektřiny, aby se rychle přizpůsobili novým a často dražším technologiím. Některé společnosti již mají významnou tržní výhodu. To by mohlo hospodářské subjekty v EU vážně znevýhodnit. Zákaz instalace elektrických spínacích zařízení navíc z technického, bezpečnostního a konstrukčního hlediska neodpovídá skutečné situaci na trhu. Zejména během energetické krize by to mohlo ohrozit stabilní dodávky energie a energetickou bezpečnost a upřednostnit velmi omezený počet výrobců, což by mohlo vést k dalšímu narušení trhu.

V neposlední řadě mnoho zavedených zákazů není podpořeno odpovídajícími posouzeními dopadu dostupnosti vhodných alternativ a jejich tržních cen. Nadto by i podle předběžného posouzení Komise některá opatření nevedla k významnému snížení emisí, z trhu by však odstranila další životaschopné alternativy s nízkými emisemi.“